

Resume

Natura 2000 område nr. 103 Kogsbøl og Skast Mose

Områdebeskrivelse

Kogsbøl og Skast Mose ligger centralt i det åbne land mellem Ballum, Hjerpsted og Bredebro. Mosen blev fredet i 1977. Området er en nedbrudt højmoser under tilgroning med blandt andet birk og græsser. Stedvis kan tue- og højstruktureringer stadig erkendes, ligesom en lang række karakteristiske arter for højmoser fortsat er til stede. Samtidig sker der - særligt i den sydlige del - en næringsberigelse, som ændrer vegetationens sammensætning til fordel for mere næringskrævende arter.

Mosen og det omgivende terræn er fladt. Den nordlige del af mosen (Skast Mose) afvandes mod nord til kanalen Hørmøls. Den centrale og sydlige del (Kogsbøl Mose) afvandes mod syd til Vestre Randkanal. En asfalteret vej fører ind til den centrale del af mosen og vidner om tidligere tiders tørvegravningsvirksomhed i området.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række fuglearter. Hedehøg, mosehornugle, tinksmed og sortterne blev registreret ynglede tidligere i området, mens rørhøg fortsat forekommer. Arternes nuværende status er dårligt kendt, men de fleste af dem er formodentligt forsvundet nu. Urfuglen har ynglet i mosen tilbage i 1970'erne. Trane, plettet rørvagtel, rødrygget tornskade og fyrremejse yngler eller forekommer også i mosen.

Trusler mod områdets naturværdier

Tilførslen af luftbåret kvælstof skønnes at ligge et godt stykke over mose-naturtypernes tålegrænse.

Mosen afvandes via drænkanaler og grøfter. Afvandingen forårsager udtørring i de tidlige forårs- og sommermåneder. Vandstanden ligger således lavere end de naturlige økologiske forhold betinger. I den sydlige del antyder den kraftige vækst af tagrør og dunhammer, at mosen er i kontakt med grundvand.

Kvælstofbelastningen og afvandingen vurderes at være årsag til mosens hastige tilgroning.

Mosen gror til i vedplanter og græsser - primært blåtop og bølget bunke, men også gran og bjergfyr. Tilgroningen er gennem de sidste 20 år accelereret. I takt med tilgroningen er de lysåbne arealer og fuglenes levesteder blevet reduceret, herunder hedemosearealerne. Hedehøgen trues af u hensigtsmæssig drift. Når hedehøgen yngler på arealer i omdrift, er der risiko for at rederne forstyrres eller ødelægges som følge af landbrugsdrift.

Målsætning og indsats

Det overordnede mål for området er at sikre god-høj artstilstand for områdets udpegningsarter. Mosehornugle og sortterne prioriteres højt, da arterne er truede på nationalt niveau. Det sikres, at tilstanden og arealet af levestederne vil være i fremgang og

kan danne grundlag for forekomst af 3-4 par hedehøg, 1-3 par tinksmed, en koloni sortterne, samt yngleforekomst af rørhøg og mosehornugle.

Der sikres den for fuglearternes levesteder mest hensigtsmæssige hydrologi. De terrestriske naturtyper, der er en del af fuglearternes levesteder, sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje. Der tages individuelt hensyn til den enkelte arts sårbarhed overfor forstyrrelser for rørhøg, hedehøg, tinksmed, sortterne og mosehornugle.

Hedehøgens redesteder sikres så vidt muligt mod forstyrrelser og ødelæggelse.

Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper og arter ved at sikre egnede og uforstyrrede levesteder for sortterne.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.		X		
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser	X			
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.				X